

Teksty Fim@ngo

Opracowanie dotyczące przykładowego rozliczenia różnic kursowych.

Poniżej przykłady transakcji – proszę określić czy właściwy kurs został zastosowany i jak rozliczyć różnice kursowe

1. R-ek walutowy – wpływ dotacji w dniu 10.02.2010 - 1.000,00 euro - księgowanie po średnim kursie NBP z dnia roboczego poprzedzającego wpływ dotacji np. 4,00zł
2. R-ek walutowy - przewalutowanie środków na rachunek złotówkowy w celu realizacji części projektu 20.08.2010 – 200,00 euro x 4,20 (kurs banku) wpływ na rachunek złotówkowy 840,00zł – księgowanie po kursie banku
3. R-ek walutowy - opłata za prowadzenie rachunku walutowego 30.11.2011- 4 euro x 4,10 (kurs średni NBP z dnia roboczego poprzedzającego dzień pobrania opłaty przez bank)
4. R-ek walutowy – wypłata 100,00 euro z rachunku walutowego jako zaliczka na delegację 20.12.2010 - księgowanie po średnim kursie NBP z dnia roboczego poprzedzającego dzień pobrania gotówki np. 4,15
5. R-ek walutowy - wpłata 50,00 euro na rachunek walutowy jako rozliczenie delegacji 15.01 2011 -księgowane po średnim kursie NBP z dnia roboczego poprzedzającego dzień wpłaty na rachunek walutowy np. 4,12
6. Środki które zostaną na rachunku walutowym na koniec roku wyceniane są po średnim kursie NBP z dnia 31.12.2011r.

Obowiązujące zasady rozliczeń nieprecyzyjnie posługują się pojęciem “kursu faktycznie zastosowanego”, nie definiując, o jaki kurs właściwie chodzi. Dopiero w przypadku, gdy takiego kursu nie można określić, ustala się go na poziomie średniego kursu NBP z dnia roboczego poprzedzającego ten dzień.

Wątpliwości nie występują, gdy ma miejsce przewalutowanie. Wówczas kursem faktycznie zastosowanym jest kurs kantorowy lub kurs wymiany, jaki zastosował bank rozliczający

Artykuł powstał w ramach projektu „Fimango 2010 – Zarządzanie finansami w organizacjach pozarządowych”, który jest elementem Programu Wspierania Organizacji Pozarządowych Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

transakcję. Problem pojawia się przy dokonywaniu transakcji bezpośrednio przez konto walutowe, bez stosowania przewalutowań.

Wg wyjaśnień Ministerstwa Finansów zamieszczonego na stronie internetowej www.mf.gov.pl (Ministerstwo Finansów/Rachunkowość/Najczęściej zadawane pytania/Rachunkowość finansowa) wynika, że w świetle art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. nr 152, poz. 1223 ze zm.) wyceny środków zgromadzonych na rachunku walutowym nie należy wiązać z kursem kupna i sprzedaży banku prowadzącego rachunek walutowy jednostki, lecz ze średnim kursem NBP z dnia poprzedzającego.

“...Oznacza to, że do przeliczenia omawianych operacji dla celów księgowych jednostka przyjmuje albo faktycznie zastosowany kurs waluty, np. bieżący kurs stosowany przez bank obsługujący jednostkę (ewentualnie indywidualnie wynegocjowany), kurs wyznaczony przez kantor bądź inny wynikający z warunków umowy (np. forward lub opcji walutowych), jeżeli taki kurs jest właściwy dla przeprowadzanej operacji, albo kurs średni NBP, w szczególności gdy operacje zapłaty należności/zobowiązań regulowane są za pośrednictwem bankowego rachunku walutowego jednostki. Waluty obce, trafiające na walutowy rachunek bankowy a pochodzące np. z zapłaty należności w walucie obcej czy zaciągnięcia kredytu walutowego nie są bowiem odsprzedawane bankowi prowadzącemu ten rachunek, lecz służą potrzebom jednostki a środki wypłacane z tego rachunku, przeznaczone do regulacji zobowiązań w walucie obcej nie są zakupywane w banku. Tym samym wyceny tych środków nie należy wiązać z kursem kupna/sprzedaży banku prowadzącego rachunek walutowy jednostki...”.

W interpretacjach indywidualnych organy podatkowe przyjmują jednak, iż wcale nie musi dojść do rzeczywistej sprzedaży walut, żeby można było mówić o kursie faktycznie zastosowanym. Uważają, że w przypadku transakcji walutowych dokonywanych poprzez bank celem ustalenia różnic kursowych zastosowany zostanie kurs, po jakim teoretycznie można kupić walutę, a przy jej wypływie – bankowy kurs sprzedaży. Zatem stosowany powinien być kurs banku, w którym dokonuje się transakcji, nawet jeśli nie był on faktycznie stosowany celem przeliczenia (por. Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 21 lutego 2011 r., nr ITPB3/423-664/10/AM, Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 10 lutego 2011 r., nr IBPBI/2/423-1590/10/PP). Interpretacje te są wydane już po piśmie MF i po decyzji NSA z dnia 3 lutego 2011 r., sygn. akt II FSK 1682/09, który również mówi o stosowaniu kursu średniego NBP.

Artykuł powstał w ramach projektu „Fimango 2010 – Zarządzanie finansami w organizacjach pozarządowych”, który jest elementem Programu Wspierania Organizacji Pozarządowych Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Sprawa jest sporna, należałoby więc założyć wniosek o indywidualną interpretację do właściwej Izby Skarbowej i zwrócić w nim uwagę na stanowisko Ministerstwa Finansów.

W swojej praktyce stosuję jednak kursy kupna i sprzedaży banku, gdyż większość interpretacji Izb Skarbowych i opracowań eksperckich, jak również KIP (Krajowa informacja podatkowa) mówi o kursie faktycznym, czyli kursie banku. To może się jednak zmienić w niedalekiej przyszłości. Myślę, że przy księgowaniu wg kursów średnich można powoływać się na wytyczne MF.

1. Rachunek walutowy – wpłynięcie dotacji w dniu 10.02.2010 – 1 000,00 euro – 4 EUR

Do wyceny otrzymanych środków pieniężnych stosujemy kurs kupna banku, w którym organizacja posiada rachunek dewizowy. Wyceniamy jedynie środki, które wpłynęły na rachunek.

1. Wpływ dotacji na rachunek bankowy – 4000 euro:

Kurs kupna banku – 4,00 PLN/EUR

1000 euro × 4,00 PLN/EUR = 4000 zł

Wn "Rachunek walutowy" 4000 zł

Ma "Rozliczenie Międzyokresowe Przychodów" 4000 zł

2. Rachunek walutowy – przewalutowanie środków na rachunek złotówkowy w celu realizacji części projektu 20.08.2010 – 200,00 euro x 4,20 (kurs banku) wpływ na rachunek złotówkowy 840,00 zł – księgowanie po kursie banku

Przy zbywaniu waluty do przeliczenia jej na złotówki przyjmuje się faktycznie zastosowany kurs waluty z dnia, w którym została dokonana operacja sprzedaży waluty obcej. W przypadku odprzedaży waluty bankowi kursem faktycznie zastosowanym będzie kurs, jaki zastosował bank wyceniając wpływ środków na rachunek złotówkowy, czyli kurs kupna banku wynikający z tabeli kursowej bądź kurs indywidualnie wynegocjowany z bankiem, różniący się od kursu oficjalnego. **Operacja przewalutowania nie powoduje powstania różnic kursowych po stronie rachunku podstawowego**, ponieważ operacja taka jest traktowana przez bank jako sprzedaż waluty z rachunku walutowego na rachunek podstawowy. **Powstaną natomiast w tej sytuacji różnice kursowe od ruchów na rachunku walutowym.**

1. Wypływ środków z rachunku walutowego – 200 euro:

Artykuł powstał w ramach projektu „Fimango 2010 – Zarządzanie finansami w organizacjach pozarządowych”, który jest elementem Programu Wspierania Organizacji Pozarządowych Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Kurs kupna banku – 4,20 PLN/EUR

$200 \text{ euro} \times 4,20 \text{ PLN/EUR} = 840 \text{ zł}$

Ma "Środki pieniężne w drodze" 840 zł

Wn "Rachunek walutowy" 840 zł

2. Wycena środków pieniężnych wypłaconych z rachunku

Kurs kupna banku z dnia wpływu środków na rachunek 4,00 PLN/EUR

$200 \text{ euro} \times 4,00 \text{ PLN/EUR} = 800 \text{ zł}$

Dodatnie różnice kursowe od środków własnych:

$840 - 800 = 40 \text{ zł}$

Ma "Rachunek walutowy" 40 zł

Wn "Przychody finansowe" 40 zł

3. Rachunek walutowy – opłata za prowadzenie rachunku walutowego 30.11.2010 – kurs sprzedaży banku – 4,10 EUR, kurs średni NBP z dnia poprzedniego 4,15 EUR

Wg ustawy o rachunkowości uzyskane odsetki wycenia się po kursie kupna stosowanym przez bank, a koszty prowizji – po kursie sprzedaży. Ustawy podatkowe odnoszą się w tym przypadku do kursu średniego NBP.

1. Pobranie prowizji bankowych na koniec miesiąca – 4 euro:

Kurs sprzedaży banku – 4,10 PLN/EUR.

$4 \text{ euro} \times 4,10 \text{ PLN/EUR} = 16,40 \text{ zł}$

Wn "Usługi obce" 16,40 zł

- w analityce "Prowizje bankowe"

Ma "Rachunek walutowy" 16,40 zł

2. Wycena kosztu według kursu średniego NBP:

$4 \text{ euro} \times 4,15 \text{ PLN/EUR} = 16,60 \text{ zł}$

Ewidencja pozabilansowa (jeżeli płacony jest podatek dochodowy)

Ma "Korekta kosztów podatkowych" 0,20 zł

4. Rachunek walutowy – wypłata 100,00 euro z rachunku walutowego jako zaliczka na delegację 20.12.2010 – 4,15 – **kurs z dnia wpłynięcia środków na rachunek**

Artykuł powstał w ramach projektu „Fimango 2010 – Zarządzanie finansami w organizacjach pozarządowych”, który jest elementem Programu Wspierania Organizacji Pozarządowych Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

5. Rachunek walutowy – wpłata 50,00 euro na rachunek walutowy jako rozliczenie delegacji 15.01 2011 – kurs z dnia wpłynięcia środków na rachunek

Przekazanie środków z rachunku walutowego w formie zaliczki na delegację oraz zwrot niewykorzystanej zaliczki nie powodują powstania różnic kursowych. Wynika to z tego, że w obu przypadkach zastosowanie będzie miał kurs historyczny.

Pieniądze przekazane pracownikowi z tytułu podróży służbowej są nadal własnością organizacji, a tylko czasowo znajdują się w dyspozycji pracownika.

Do wyceny przyjmuje się kurs, po jakim przyjęto walutę w dniu jej wpłynięcia na rachunek (kurs historyczny). Również zwrot niewykorzystanej zaliczki przyjmujemy po kursie, po jakim nastąpiła jej wypłata.

1. Przekazanie pracownikowi zaliczki na delegację: $100 \text{ euro} \times 4,15 \text{ PLN/EUR} = 415 \text{ zł}$

Na tym etapie nie powstaną różnice kursowe.

Wn "Pozostałe rozrachunki z pracownikami" 415 zł

Ma "Rachunek walutowy" 415 zł

2. Rozliczenie zaliczki pobranej przez pracownika:

Koszty podróży zagranicznej wyniosły 50 euro, pobrano po kursie historycznym $50 \text{ euro} \times 4,15 \text{ PLN/EUR} = 207,50 \text{ zł}$

a) rozliczenie kosztów delegacji

Wn "Koszty delegacji" $50 \text{ euro} \times 4,5 = 225 \text{ zł}$

Ma "Pozostałe rozrachunki z pracownikami" 225 zł

b) zwrot do kasy niewykorzystanej części zaliczki – wycena po kursie historycznym $50 \text{ euro} \times 4,15 \text{ PLN/EUR} = 207,50 \text{ zł}$

Wn "Kasa" 207,50 zł

Ma "Pozostałe rozrachunki z pracownikami" 207,50 zł

W ten sposób powstaną jedynie różnice kursowe w stosunku do rozliczeń z pracownikiem:

$225 \text{ zł} - 207,50 \text{ zł} = 17,50 \text{ zł}$

3. Powstały dodatnie różnice kursowe w wysokości 17,50 zł:

Wn "Pozostałe rozrachunki z pracownikami" 17,50 zł

Ma "Przychody finansowe" 17,50 zł

6. Środki, które zostaną na rachunku walutowym na koniec roku, wyceniane są po średnim kursie NBP z dnia 31.12.2011 r.

Artykuł powstał w ramach projektu „Fimango 2010 – Zarządzanie finansami w organizacjach pozarządowych”, który jest elementem Programu Wspierania Organizacji Pozarządowych Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Księgi rachunkowe prowadzi się, a sprawozdanie finansowe sporządza w złotych polskich. Tym samym wszystkie posiadane przez jednostki aktywa i zobowiązania wyrażone w walutach obcych (zarówno zagraniczne, jak i krajowe) wymagają przeliczenia na złotówki. Na koniec roku wyceniamy więc nie tylko środki pieniężne na rachunku walutowym, ale również wszystkie zobowiązania i należności.

Na dzień bilansowy przeliczenia tego dokonuje się po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski (NBP).

Na początek nowego roku można wystornować naliczone różnice kursowe lub wystornować w chwili faktycznej zapłaty za zobowiązanie lub otrzymania należności, w zależności od metody przyjętej w polityce rachunkowości.

Artykuł powstał w ramach projektu „Fimango 2010 – Zarządzanie finansami w organizacjach pozarządowych”, który jest elementem Programu Wspierania Organizacji Pozarządowych Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.